

การศึกษาการ จัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวมุกดา สุขนงไอสถ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-905-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016852

i 10307734

A STUDY OF GUIDANCE SERVICE MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
BANGKOK METROPOLIS

Miss Mookda Sukondha-osot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-905-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวมุกดา สุขณโอสถ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีนิภา คุปรัตน์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท

.....
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมฆ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีนิภา คุปรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

มุกดา สุคนธ์โอสถ : การศึกษาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF GUIDANCE SERVICE

MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT

OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์

ผศ.ดร.เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว, 242 หน้า. ISBN 974-577-905-9

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีการจัดบริการแนะแนวครบทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ บริการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล

1.1 บริการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก จัดโดยมีการวางแผน มีบุคลากรรับผิดชอบ และร่วมมือกับครู-อาจารย์ในด้านข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

1.2 บริการสนเทศ จัดตั้ง 3 ด้าน คือ ทางด้านการศึกษา อาชีพ และด้านสังคมส่วนบุคคล

1.3 บริการให้คำปรึกษา เน้นที่การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาของตน

1.4 บริการจัดวางตัวบุคคล จัดโดยการแต่งตั้งครู-อาจารย์อื่น ๆ เป็นคณะกรรมการจัดสรรทุนให้นักเรียน

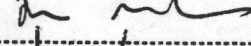
1.5 บริการติดตามผล จัดโดยขอความร่วมมือจากครู-อาจารย์อื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดบริการแนะแนว

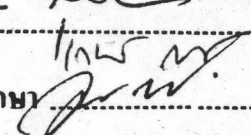
2. ปัญหาในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีผู้ระบุในระดับมากที่สุด อัตรากำลังอาจารย์แนะแนวไม่พอเพียง

ภาควิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

MOOKDA SUKONDHA-OSOT : A STUDY OF GUIDANCE SERVICE MANAGEMENT
IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. NATNIPA COOPARAT, Ph.D., ASST. PROF. KASEMSAK
POOMSRIKEO. 242 PP, ISBN 974-577-905-9.

The purpose of the research was to study the condition and problems concerning the administration of guidance service affairs of secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis. Major findings were as follows:

1. Concerning the existing conditions, regarding the administration of guidance service affairs, most of the schools carried out all five activities, the appraisal service the informational service, the counseling service, the placement service and the follow up service.

1.1 In the appraisal service, planning, guidance personnels and other teachers cooperation were provided.

1.2 In the information service, all three dimensions educational, vocational and personal-social information were offered

1.3 In the counseling service, individual counseling to assist students in solving their problems was the main concerned.

1.4 In the placement service, teachers were formed as committees for allocating financial aids to students.

1.5 In the follow up service, asking for cooperation from other teachers who are involved in guidance service affairs was employed.

2. The major problem of the administration of guidance service affairs was the shortage of professional guidance personnels.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา 53 บริหารการศึกษาศึกษา.....
สาขาวิชา บริหารการศึกษาศึกษา.....
ปีการศึกษา 2532.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
10/2/88

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยการให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีนิภา คุปรัตน์ และ ผู้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา ในเรื่องคำปรึกษา
คำแนะนำ และกำลังใจ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่ง
ทำให้มีงานวิจัยเรื่องนี้ปรากฏขึ้นมาได้

บรรดาเพื่อน ๆ ที่คอยช่วยเหลือในต่าง ๆ และผู้ที่ช่วยเหลือมากคือ
อาจารย์อรพรรณ ณรงค์ศรีศักดิ์

ผู้ที่กรุณาช่วยพิมพ์งานวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ดี ซึ่งได้แก่ คุณเสงี่ยม
จิตจันทร์เพ็ญ คุณสุรัตน์ สืบสาย และคุณพิมพ์พรณ แจ่มแสงฟ้า

ญาติสนิทที่มีอยู่ไม่ก็คนที่ช่วยเป็นกำลังใจ

ขอกราบขอบพระคุณ ขอบพระคุณ และขอบคุณ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร มุกดา สุขชนโฮสเทล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	6
การนำเสนอผลการวิจัย	7
2 ข้อเขียน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว	8
ความหมายของการจัดบริการแนะแนว	8
งานบริการแนะแนว	10
กระบวนการจัดบริการแนะแนว	12
หลักการจัดบริการแนะแนว	16
การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	20
โครงสร้างการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน	22
บริการแนะแนวที่จัดในโรงเรียน	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว	37
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
3	วิธีดำเนินการวิจัย	44
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	44
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	44
	ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	186
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	186
	วิธีดำเนินการวิจัย	186
	สรุปผลการวิจัย	187
	การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	200
	บรรณานุกรม	212
	ภาคผนวก	216
	ประวัติผู้เขียน	242

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืน	49
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	53
4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิ	55
5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง	56
6	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	58
7	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนวในเรื่องการวางแผน	60
8	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนวในเรื่องการอำนวยความสะดวก	62
9	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนวในเรื่องการจัดระบบงาน	64
10	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนวในเรื่องการจัดบุคลากร เข้าปฏิบัติงาน	67
11	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนวในเรื่องลักษณะของการจัดบริการแนะแนว	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนว ในเรื่องการประสานงาน	72
13	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนว ในเรื่องการควบคุม	75
14	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของการจัดบริการแนะแนว ในเรื่องหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายแนะแนว	77
15	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก นักเรียน เรื่องการวางแผน	81
16	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก นักเรียนเรื่องการจัดหน่วยงาน	87
17	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก นักเรียนเรื่องการประสานงาน	93
18	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการสนเทศเรื่องการจักระบบ งาน	96
19	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการสนเทศเรื่องการวางแผน	98
20	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการสนเทศเรื่องวิธีการนำ เสนอข้อสนเทศด้านต่าง ๆ	101
21	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการสนเทศเรื่องการประสาน- งาน	107
22	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการสนเทศเรื่องการควบคุม..	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการสนเทศเรื่องการจัดระบบงาน	112
24	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการให้คำปรึกษาเรื่องการจัดระบบงาน	115
25	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการให้คำปรึกษาเรื่องการจัดวางแผน	117
26	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการให้คำปรึกษาเรื่องการค้าเนื้องาน	120
27	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการให้คำปรึกษาเรื่องการประสานงาน	123
28	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการให้คำปรึกษาเรื่องวิธีการค้าเนื้องาน	126
29	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการจัดวางตัวบุคคล เรื่องการจัดหน่วยงาน	129
30	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการจัดวางตัวบุคคล เรื่องการวางแผน	131
31	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการจัดวางตัวบุคคล เรื่องการประสานงาน	134
32	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการจัดวางตัวบุคคล เรื่องการจัดระบบงาน	137
33	แสดงจำนวนและค่าธรรมเนียมของบริการติดตามผลเรื่องการวางแผน	140

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
34	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของบริการติดตามผล เรื่อง การจัดระบบงาน	143
35	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	147

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย